

ad II. a III. Stížnosti podané do těchto rozhodnutí min. škol., resp. min. nár. obrany, vznášejí tytéž námitky, jako stížnost do výše projednaného rozhodnutí min. vnitra (sub I.) a shledává nss námitky ty bezdůvodnými z důvodů, které výše jsou uvedeny.

V dalším pak namítají stížnosti jenom, že napadená rozhodnutí úplně přehlízejí, že proti výnosu min. vnitra podala st-lka včas stížnost k nss-u, o kteréž stížnosti dosud rozhodnuto nebylo a že mělo tedy býti vyčkáno rozhodnutí nss-u. Ani tato námitka není důvodná.

Rozhodnutí mno i min. škol. odůvodněna jsou výrokem min. vnitra, jakožto úřadu v poslední instanci kompetentního k výroku o státním občanství. Podle § 17 zákona o ss stížnost k nss podaná nemá sama o sobě účinku odkladacího. Okolnost tedy, že proti rozhodnutí min. vnitra byla stížnost k nss podána, neměla sama sebou v zápětí odklad a nebylo proto min. škol. resp. min. nár. obrany bráněno, aby rozhodnutí svá opírající se o vydané konečné rozhodnutí min. vnitra, vydala. St-lka mohla podle cit. § 17 zák. o ss přiznání odkladu žádati, nemůže však důvodně namítati, že žal. úřad, totiž min. škol. a min. nár. obrany, neměly o stížnostech st-lky rozhodovati.

Že by nař. rozhodnutí min. škol. resp. min. nár. obrany byla proto nezákonná, poněvadž by snad nedostatek čl. státního občanství nebyl překážkou pobírání vdovských zaopatřovacích požitků učitelských resp. vojenských, stížnosti nevytýkají.

Č. 10.475.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí: I. * Rozhoduje o odvolání poplatníka z rozhodnutí okresního úřadu ve věci dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí, není zem. úřad za účinnosti dávk. pravidel č. 143/22 Sb. oprávněn rozhodnutí to z moci úřední změnit v neprospěch odvolatele. — **II.** »Dohoda« ve smyslu § 17 odst. 4 dávk. pravidel č. 143/22 Sb. tu není, vezme-li vyměřovací úřad prostě za základ vyměření dávky cenu stranou udanou. — **III.** Při určení obecné hodnoty nelze bráti zřetel na skutečnost, že prodaná nemovitost je pod zábořem a nemůže tudíž býti prodána ve volném obchodě.

(Nález ze dne 6. dubna 1933 č. 19.406/30.)

Prejudikatura: Boh. A 4314/25, 9777/32; 10.106/32; 794/21, 828/21.

Věc: Emanuel A. v T. (adv. Dr. Al. Török z Bratislavy) proti zemskému úřadu v Bratislavě o dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud jím žal. úřad z moci úřední zrušil rozhodnutí okresního úřadu z 22. února 1927 na újmu st-le, zrušuje se pro nezákonnost; jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Smlouvou z 15. března 1923 prodal st-l svůj dvůr v K. Jindřichu P. za 450.000 Kč. Platebním rozkazem starosty obce K. z 1.

dubna 1924 vyměřena z převodu toho dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí na základě nabývací hodnoty 90.000 Kč vyměřovacím úřadem upravené, a zcizovací hodnoty 450.000 Kč částkou 86.511 Kč. Podané odvolání obecní zastupitelstvo usnesením z 11. června 1924 zamítlo. K dalšímu odvolání okresní výbor rozhodnutím z 20. listopadu 1924 nařídil provedení nového vyměřovacího řízení podle předpisu § 17 dávk. prav. V řízení tom — když se strany o hodnotách nedohodly — zjištěna soudním odhadem nabývací hodnota k 1. lednu 1914 částkou 1.200 K za 1 kat. jitro, t. j. celkem 277.800 Kč, zcizovací hodnota 5.000 Kč za 1 kat. jitro, t. j. úhrnem 1,157.500 Kč, a na přání st-le zcizovací hodnota s ohledem na to, že šlo o nemovitost spadající pod zábor, částkou 509.300 Kč (2200 Kč za 1 kat. jitro). Na to platebním rozkazem z 26. září 1925 vyměřena dávka na základě nabývací hodnoty 277.800 Kč a zcizovací hodnoty 1,157.000 Kč částkou 209.160 Kč 25 hal. Podané odvolání bylo usnesením obecního zastupitelstva z 24. října 1925 zamítnuto.

K dalšímu odvolání, jež brojilo proti nabývací a zcizovací hodnotě a uplatňovalo investice, okresní úřad rozhodnutím z 22. února 1927 sice odvolání zamítl, ale vyslovil, že za zcizovací hodnotu vzítí jest částku 3.000 Kč za jitro jakožto průměr mezi znalci odhadnutou hodnotou 5.000 Kč za půdu volnou a 2.200 Kč za půdu zabranou. Z rozhodnutí toho odvolal se st-l a opakuje námitky dřívějších rekursů žádal, aby za základ vyměření dávky vzata byla nabývací hodnota 1.203 Kč za kat. jitro a zcizovací hodnota 450.000 Kč.

Na to zemský úřad vydal nař. rozhodnutí z 10. září 1928, kterým odvolání zamítl jako neodůvodněné, současně však zrušil z moci úřední rozhodnutí okresního úřadu z 22. března recte února 1927 a potvrdil platební rozkaz z 26. září 1925. V důvodech uvedl v podstatě: Podle dávkových pravidel má dávka postihnouti objektivní přírůstek hodnoty. Výsledek soudního odhadu hodnot jest pro vyměřovací úřad závazný a nemůže adm. úřadem býti přezkoumán. Námitka, že vyměřovací úřad vzav jednou za základ vyměření zcizovací cenu 450.000 Kč nemohl od ní odstoupiti, jest bezdůvodná, neboť když se u příležitosti podaného odvolání vyskytly pochybnosti o správnosti této zcizovací hodnoty, byl vyměřovací úřad oprávněn zcizovací hodnotu podrobiti novému přezkoumání. Postupoval tedy vyměřovací úřad v platebním rozkaze z 26. září 1925 správně, a okresní úřad nebyl oprávněn hodnotu stanovenou soudním odhadem měniti.

Stížnost podaná na toto rozhodnutí — — — namítá, že zemský úřad nebyl oprávněn měniti rozhodnutí okresního úřadu in pejus st-le, poněvadž nešlo o věc, na níž jest zúčastněn veřejný zájem, a obec se neodvolala. O této námitce nss, opíraje se o usnesení svého odborného plenu z 6. února 1933, uvážil:

Žal. úřad nař. rozhodnutím zamítl odvolání st-le z rozhodnutí okresního úřadu, zároveň pak toto rozhodnutí »z moci úřední« zrušil, resp. změnil. Z díkce té není patrné, zda se žal. úřad k tomuto oficiálnímu zákroku pokládal za oprávněn z titulu nějakého práva dozorčího, příslušejícího mu nad okresním úřadem, či z titulu své rozhodovací pravomoci instanční. Než po názoru nss-u nemůže oprávnění takové čerpati ani z toho ani z onoho titulu.

Ani dávková pravidla č. 143/22, ani obec. fin. novela č. 329/21 nemají ustanovení, z něhož by pro zemský úřad vyplývalo právo zasahovati z dozorčí moci do aktu, kterým byla obecní dávka v individuálním případě vyměřena, třeba se tak stalo způsobem odporujícím dávkovým pravidlům (viz Boh. A 4314/25). Předpisu takového není ani v jiných zákonech upravujících záležitosti obecní. V násl. Boh. A 9777/32 dovodil nss, že není také právní normy, a to ani v § 83 správ. ř. č. 8/28, která by zem. úřadu dávala právo rušiti nebo měniti výměry okresního úřadu, z nichž vzešlo straně právo ať materiální, ať formální, mimo rámec instanční kontroly z moci úřední na újmu strany bez jejího souhlasu.

Mohlo by se tedy jednati pouze o to, je-li oprávnění takové obsaženo v instanční pravomoci zemského úřadu. Speciálního takového předpisu pro obor dávek obecních není. Nelze ho shledávati ani v § 27 dávk. prav., podle něhož o promlčení dávky platí táž ustanovení, jako o promlčení daní přímých, neboť ustanovení to recipuje pouze materiální předpisy o promlčení daní přímých, nikoli procesní předpisy příslušných zákonů. Přicházel by tedy v úvahu jen § 81 správ. ř. č. 8/28. Nss již v plenárním usnesení z 19. prosince 1932 vyslovil, že odvolací úřad rozhoduje o odvolání podle § 81 správ. ř. není oprávněn změniti z úřední moci výrok nižší stolice v neprospěch odvolatele ve všech případech, kdy na konečném vyřízení je zúčastněn veřejný zájem, nýbrž že ke změně takové oprávněn jest jen tehdy a potud, kdy a pokud podle předpisů neb intencí speciálního zákona správního jde o veřejný zájem nezadatelný.

Není speciálního předpisu, z něhož by bylo možno souditi, že fiskální zájem obce — i když by vůbec bylo možno považovati jej za zájem veřejný ve smyslu § 81 správ. ř. — chce kvalifikovati jako veřejný zájem nezadatelný, svěřený oficiosní péči judikující instance; naopak okolnost, že nositelka tohoto zájmu, obec, má v řízení před judikující stolicí sama postavení procesní strany, takže dispozice oním zájmem je vložena do jejích rukou, kvalifikaci fiskálního zájmu obce jako nezadatelného zájmu veřejného, jehož by měla judikující instance chrániti ex offio, přímo vylučuje. Pokud tedy žal. úřad ultra petitum odvolání st-lova rozhodnutí okresního úřadu z 22. února 1927, kterým stanovena zcizovací hodnota částkou 3.000 Kč za 1 kat. jitra, z moci úřední změnil, jest výrok jeho nezákonný.

Zbývá tedy zkoumati, jak dalece jsou odůvodněny námitky, brojící proti ostatním důvodům nař. rozhodnutí, jimiž žal. úřad, rozhoduje v mezích odvolání k němu vzneseného, odvolání to zamítl.

Stížnost tu především namítá, že vyměřující úřad i obecní zastupitelstvo v prvním vyměřovacím řízení přijaly zcizovací hodnotu 450.000 Kč, st-lem udanou, že st-l svým odvoláním na okresní výbor brojil výhradně jen proti nabývací hodnotě, a okresní výbor svým rozhodnutím z 20. listopadu 1924 provedené řízení zrušil také jen, pokud jde o hodnotu nabývací; z toho stížnost dovozuje, že stran zcizovací hodnoty 450.000 Kč je tu dohoda mezi vyměřovacím úřadem, resp. obcí a st-lem, takže obec nebyla již oprávněna proti této dohodě sáhnouti k soudnímu odhadu a na jeho základě stanoviti zcizovací hodnotu částkou vyšší.

Nss nemohl námitce té dáti za pravdu.

Dávková pravidla č. 143/22 mluví o dohodě v § 17 odst. 4; slovem dohoda rozumí tu pak jenom dohodu v technickém slova smyslu, t. j. vzájemné souhlasné ujednání vyměřujícího úřadu a strany, jež může býti sjednáno i mimo řízení podle § 17 dávk. prav. Takovou dohodou není však případ upravený v odst. 2 § 17, kde úřad, maje za správné udání, jež strana učinila o hodnotě, udání to přijme a podle něho dávkou vyměří, a tím méně případ, kde vyměřovací úřad, nemaje pochybností o přiměřenosti ceny stranou udané vezme za základ tuto cenu. V postupu takovém nelze ještě spatřovati dohodu pro úřad závaznou ve smyslu § 17 odst. 4 dávk. prav. (srov. nál. Boh. A 10.106/32).

Okolnost, že vyměřovací úřad v platebním rozkaze z 1. dubna 1924 a obecní zastupitelstvo ve svém usnesení z 11. června 1924 přijaly za základ zcizovací cenu resp. hodnotu částkou 450.000 Kč, nebránila tedy tomu, aby zcizovací hodnota byla v druhém vyměřovacím řízení stanovena soudním odhadem, a to tím méně, když — jak st-l výslovně doznal ve svém odvolání de praes. 22. října 1925 proti platebnímu rozkazu z 26. září 1925 — strany po nezdařeném pokusu o dohodu stran zcizovací hodnoty »se usnesly, aby byl konán soudní odhad«, čili tedy když st-l prohlásil v novém vyměřovacím řízení souhlas s tím, aby zcizovací hodnota byla určena soudním odhadem. Tvrzení stížnosti, že došlo k dohodě také stran hodnoty nabývací, je v rozporu s celým obsahem správních spisů.

Ani další eventuelní námitku stížnosti nemohl nss uznati za důvodnou, že totiž — bylo-li již správně bráti za základ hodnotu stanovenou soudním odhadem, — měla býti vzata ona hodnota, kterou znalci zjistili se zřetelem k tomu, že jde o půdu spadající pod zábor, t. j. částka 2.200 Kč za kat. jito, ježto st-l nemovitosti neprodával ve volném obchodu, nýbrž jako půdu zabranou za cenu vymezenou.

Podle konstantní judikatury nss-u není předmětem zdanění dávkou z přírůstku hodnoty nemovitostí zisk, který se následkem prodeje v majetku zcizitele realizuje a číselně projevuje, nýbrž objektivně daný přírůstek hodnoty nemovitostí, t. j. difference mezi obecnou hodnotou nemovitosti v stanovené době nabytí a mezi obecnou hodnotou její v době zcizení (§§ 5, 7, 9 dávk. prav.; srov. Boh. A 794, 838/21). Obecnou hodnotou rozumí se však hodnota, kterou má nemovitost o sobě podle užitků, jež se zřetelem na místo a dobu může poskytovat, čili hodnota její ve volném trhu pozemkovém (srov. Boh. A 794/21, 8230/29). Z tohoto pojmu obecné hodnoty — která je pro zjištění přírůstku hodnoty směrodatná — plyne, že při určení jejím nelze bráti zřetel na fakt, že prodaná nemovitost byla pod zábořem a že důsledkem toho nemohl vlastník ji prodati ve volném obchodě, nýbrž jen se svolením stpů-u eventuelně za cenu tímto úřadem diktovanou. Při soudním odhadu byla obecná hodnota prodaných nemovitostí v tomto smyslu ke dni zcizení určena částkou 5.000 Kč za 1 kat. j. Jestliže tedy okresní úřad v pořadu instancí stanovil zcizovací hodnotu v tomto rámci částkou 3.000 Kč za 1 kat. j., a nikoli částkou 2.200 Kč, jak tomu chtěla strana, neporušil tím žádného subj. práva strany, a je tedy příslušná stížní námitka bezdůvodná.

Z uvedených důvodů bylo nař. rozhodnutí, pokud z moci úřední změnilo rozhodnutí okresního úřadu z 2. února 1927 na újmu st-le, zrušiti jako nezákonné, jinak však bylo stížnost zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 10.476.

Pojištění pensijní: * Vystoupil-li zaměstnanec, podléhající pensijnímu pojištění ze zaměstnání takového ještě před platností zák. č. 89/20, a vstoupil-li znovu do takového zaměstnání po účinnosti tohoto zák., jest posavadní nositel pojištění povinen na nového nositele přenést rezervu vypočtenou podle § 68 zák. č. 89/20, nikoliv vypočtenou podle zákonů dřívějších.

(Nález ze dne 6. dubna 1933 č. 5769/31.)

Prejudikatura: Boh. A 9793/32.

Věc: Pensijní ústav Poldiny Huti v Praze proti ministerstvu sociální péče o převedení premiové rezervy.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Mezi stěžujícím si Pensijním ústavem Poldiny Huti a Pensijním ústavem pro úředníky akc. spol. dříve Škodovy závody v Praze vzešel spor o převod premiové rezervy za Roberta K., jenž vystoupil ze stěžujícího si ústavu dne 14. listopadu 1918 a vstoupil do Pensijního ústavu úředníků akc. spol. dříve Škodovy závody dne 1. března 1922. K rozřešení tohoto sporu obrátil se Pensijní ústav pro úředníky akc. spol. dříve Škodovy závody ve smyslu § 77 odst. 2 pens. zák. č. 89/20 na min. soc. péče, žádaje, aby bylo uznáno, že stěžující si ústav jest povinen převést statutární premiovou rezervu, nikoli jen rezervu zákonnou podle ustanovení norem, jež zák. č. 89/20 předcházely. Ve svém vyjádření z 11. května 1927 zaujal stěžující si ústav stanovisko, že jest povinen převést novému nositeli pojištění jen rezervu zákonnou, poněvadž ustanovení čl. 17 cit. vl. nař. o převodu statutární rezervy při přestupech, uskutečněných nejdříve dne 1. července 1920, týká se jen případů, kdy nejen ke vstoupení, nýbrž i k vystoupení došlo po 30. červnu 1920, kdežto vystoupil-li pojištěnec z pojistné povinnosti před 1. červencem, bylo jej posuzovati podle dřívějšího zákona, na jehož základě bylo novému nositeli pojištění rezervovati jen zákonnou premiovou rezervu včetně přeplatků.

Nař. rozhodnutím vyslovilo min. soc. péče, že stěžující si ústav jest povinen převést Pensijnímu ústavu pro úředníky akc. spol. dříve Škodovy závody v Praze za svého nového pojištěnce ke dni 1. března 1922 statutární premiovou rezervu z těchto důvodů: Robert K. vystoupil dne 14. listopadu 1918 z Pensijního ústavu Poldiny Huti a stal se dne 1. března 1922 členem Pensijního ústavu pro úředníky Akciové společnosti dříve Škodovy závody v Praze. Spornou jest otázka, zda pro převodní povinnost platí ustanovení § 68 cis. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z. anebo předpisy § 68 zák. z 5. února 1920 č. 89 Sb. V § 68 cit. cis. nař. upraven jest v odst. 1 převod premiové rezervy »v případě přestupu osoby pojištěním povinné od Všeobecného pensijního ústavu